

[ఉదయం అయిదున్నరగంటలవేళ. ట్రంకు రోడ్డుమీంచి బస్స్టాండుదగ్గరగా ఒక కట్టలబండి వెళుతూవుంటుంది.]

అప్పయ్యసెట్టి—ఎవరోయ్, బండిమీద ? ఈ లు అమ్మకానికేనా ?

బండివాడు : సిత్తంబాబూ :

అ : అయితే ఎలాగేటి బేరం ?

బం : రూపాయికి అయిదు ముట్టలండి ! మాంచి కలవండి. అమట్టుగా పొయ్యిలో ఎట్టొచ్చండి !

అ : అదేమిటోయ్ ! మేమే అడితికాడికొస్తే పదేసంటూ నువ్వే చెప్తావు. సగానికీసగం వారా యేమిటోయ్ !

బం : సిత్తమండి బాబయ్యా ! ఆక్కడికొత్తే ఆ సంగతి యేరండి. మరిగత్తే బండి అద్దే, మా కూలీ రావద్దా బాబూ ! రేంజీరుబాబుకీ, గార్లు బాబుకీ, వూళ్ళో అదికార్లకీ మామూళ్లు యిస్తేగాని, బాబూ మర్నాటికి మేం యీ యవ్వారం చెయ్యగలమా ?

అ : అదంతా యెందుకూ ? బండిమొత్తం మీద చెప్పు, మొత్తం బండి అంతా యాభై, అరవైకి ఎక్కువున్నట్టు కనపడవు.

బం : అదేమ్మాటబాబూ ! నూటికి పైమాటే గాని తక్కువకాదండి. మొత్తంగా పెబువులు తీసుకుంటానంటే రెండు తగ్గిస్తాను. పద్దెనిమిదికి తీసుకోండి. వందకి ఒక్కముట్టై తగ్గినా నాకు దమ్మిడీ యియ్యొద్దు.

అ : యిచ్చీ బేరాలు ఆడాలిగాని లేనిపోని మాటలెందుకూ ? పదిహేను చేసుకో. యిందులో నీకు యేమిన్నీ నష్టంలేదు. దానికి యిష్టం లేకపోతే నీదారి నీదీ, నాదారి నాదీ.

బం : తొలిబేరం పెబువులది, పొద్దున్నే బేరం చెడగొట్టుకోడం మంచిదికాదు. నష్టమైనా కానీంది. బండి ఎక్కడికి తోలమంటారు ?

అ : తొందరపడకు, నీకు మొదటే సొమ్ము యిచ్చివేస్తాను. రెండే రెండు వీధులు తిరిగితే చాలు. నీ బండి కాళీచేసి పంపిస్తాం. నువ్వు మాత్రం నోరు మెదల్చకూడదు అలాగైతేనే నీకూ, మాకూ కుదురుతుంది.

బం : సిత్తం ; బాబయ్యా. నా డబ్బు నా సేతిలో పడ్డాక మీరేం చేసుకుంటే నాకేటి ? అనాగే కానియ్యండి !

(ఇంతలో భీమన్నసెట్టి వచ్చును)

అ : ఒరే. భీముడూ ! నీకోసమే కాసు క్కూకున్నాను. (అని కొంచెందూరం తీసుకెళ్ళి రహస్యంగా) బండి బాగా వుందిరా ! పదిహేనుకి

కొన్నా. రెండొంతులు నాడీ, ఒకొంతు నీడీన్నీ. ఏకాడికి తోస్తే ఆకాడికి అమ్మేసి డబ్బువసూలు చెయ్యి. నేను సంతపండు యవ్వారానికి బేగి పోవాలి. బండీ ఆ మలుపు తిరిగేసరికి మా చిన్నోడికి పంపిస్తా, వెనకాతల వుండి నీకు లెక్కా దొక్కా రాయడానికి. పలకర్ర అయిందా, నేదా?

భీ : ఇప్పుడే అయింది అన్నా.

అ : అయితే పద, అయ్యరు ఓశేలో కాఫీ తీసుకుని మరీ పోదాం. (బండీ దగ్గరికి వచ్చి) ఓయ్ బండబీబీ. ఓసోగ్గ రూపాయిలు : ఒక్క-ఒక్క-సిటం ఉండు. మావోడు నీ యెనకాల ఒస్తాడు.

బం : (డబ్బు తీసుకుని) సిత్రమంది పెబువులు,

౨

[కొత్త వీధిలో కట్టెలబండి. బండి వెనకాల భీమన్న సెట్టి అప్పయ్య సెట్టి కొడుకు పెన్నిలు. కాగితాలతో]

భీ : కర్రలు కానాలండీ, కర్రలు! నాడెమైన సరుకు. యిలాంటివి మళ్ళీ దొరకబోవు! పసందైన కర్రలు!

ఒకరు : ఎలాగండి సెట్టిగారూ!

భీ : ఓహో! పంతులుగారా! దణ్ణాలు! రూపాయికి మూడుముట్టెలండి. చాలా కిఫాయిత్తు! ఎగువవీధి డిపోలో రెండు రూపాయలకికూడా యిన్ని కర్రలు రావండి. పాతవీధిలో పది రూపాయిలవి అమ్మేమండి. రావలిస్తే బోగట్టా చేయించవచ్చండి.

ఇంకొకరు : భీమన్న సెట్టిగారు అబద్ధమాడే వారుకారండి! మంచి ఘరానా మనిషి.

మొదటి : అయితే మాకు మంచి ముట్టెలు మూడు రూపాయలకి వేయించండి.

రెండవ : మాకు అయిదింటికి వేయించండి.

మాడవ : మా యింట్లో పెళ్ళి ఆవీ పస్తున్నాయి, వరం పడితే మరి కలపవంక చూడలేము. మాకో పది రూపాయిలవి వేయించండి.

౩

[అప్పయ్య సెట్టి యింటిలో చావడి. ప్రవేశం సెట్టి. అతని చిన్నకొడుకూ, భీమన్న సెట్టి]

అ : భీమన్న! చాలా వేగంగానే తేల్చుకుని వచ్చేశావే! నేనూ యిప్పుడే సంతపండు యవ్వారం సెటలుచేసుకునివచ్చా. ఏమాత్రమే మిటి చిన్నోడా!

చిన్నోడు : బండిలో 102 ముట్టెలున్నాయి. రూపాయికి మూడుచొప్పున అమ్ముగా ముప్పయి నాలుగు రూపాయిలు వచ్చాయి నన్నా!

అ : యియ్యాల యవ్వారం మంచి బేరం తోతే మొదలెట్టింది. దేవుడికి ఒక అంటిపండ్నూ, కన్నంకానీ యిచ్చిరావాలి, మరిగంటే-భీమన్నా! నీ వాటా అయిదూ సుప్పు తీసుకో, తక్కిన సొమ్ము యిలా పడెయ్య.

భీ : అదేమిటన్నా! సుప్పు పెట్టిన పెట్టుబడి పదిశానేకాదూ! ఇంకా పందొమ్మిదున్నాయి కదా! నాకు ఆరు రూపాయిల ఐదణాలడబ్బు రావొద్దూ, మనం అనుకున్న ప్రకారం!

అ : ఛా ఛా! అవేంమాటయి! సరికి సరికంటే ఎక్కువలాబం వస్తుందా యెక్కడైనా? సున్నా యవ్వారం చేస్తున్నావుగదా! మనలాబం పదిహేనే! నీపంతు అయిదే! బానా లెక్క పెట్టుకో!

భీ : మరి ఆ మిగిలిన నాలుగో!

అ : ఒయి యెర్రెమొగమా! నే పెట్టుబడి పెడితేగడటయ్య నీకు లాభంవచ్చేది? నా పెట్టుబడికి రొండన్నా వడ్డీ కిట్టొద్దా! ఇక మానాడు నీకు సాయంగా వచ్చి లెక్కా. దొక్కా రాస్తే వాడికి రెండు రూపాయిలన్నా కూలి కిట్టొద్దా?

భీ : అన్నా! ఒక రూపాయన్నా యియ్య!

అ : నువ్విలాగంటూనే నాకు చిరాకు తెప్పిస్తావు. రెండు వీడులు తిరిగేవో లేదో, రెండు గడియలకి—నీకు పిలిచి అయిదు రూపాయిలు చేతిలో పెడితే చాలదే? ఎల్లెల్లు! ఎవరన్నా యింటే నవ్విపోగలరు.